

Členové týmu: Jitka Balíková 74220
Jana Tasová 181806
Petra Heřmanová 181901

Zadání: Klíčové koncepty a jejich operacionalizace, teoretická a pracovní hypotéza

Identifikujte ve svém výzkumném problému (výzkumné otázce) klíčové koncepty. Formulujte teoretickou hypotézu o vztahu mezi klíčovými koncepty svého výzkumu, kterou chcete svým výzkumem dále ověřovat. Teoretické koncepty dále operacionalizujte (tj. navrhněte indikátory) a vytvořte pracovní hypotézu (případně soubor více pracovních hypotéz) pro další ověřování výzkumem.

Téma: Žena válečnice (žena v armádě a ve válce)

Donedávna bylo naprosto nemyslitelné, aby se žena seberealizovala v nějakém typicky „mužském“ povolání, natož aby vstoupila do armády. „Racionální“ důvody byly různé. Od jemných, nerozhodných povah až po nedostatečnou fyzickou zdatnost. Žena bývá v „západní společnosti“ často považována za bytost pečující, útlocitnou a víceméně bojácnou. Tento názor přetrvává ve více či méně rozšířené formě dodnes, přesto byl v roce 2004 v České republice přijat zákon, který v případě ohrožení státu umožňuje povolat do války i ženy. Pokud ale existují rozdíly ve vnímání mužů a žen v souvislosti s jejich schopnostmi, ať už fyzickými tak psychickými, svědčí minimální reakce na tento zákon o malé informovanosti veřejnosti anebo sílících emancipačních a feministických sympatií?

Nás v této souvislosti tedy zajímá, jaký mají na tuto změnu názor jak muži tak ženy. Jsou vůbec ženy informovány o této své nové povinnosti? Souhlasí s ní? Jak se k této myšlence staví muži – stereotypně považováni za lovce a válečníky? Je tento zákon indikátorem rostoucí emancipace žen? Jak se liší pohled žen na ženu ve válce v souvislosti s mateřstvím? Předpokládáme, že reakce na tento zákon nebudou extrémně negativní, nicméně očekáváme, že naprostá většina žen (ať už se hlásí k feminizmu či ne) bude tímto zákonem zaskočena a nebude s ním souhlasit. Co se týče mužů, můžeme očekávat značnou nedůvěru k tomuto kroku a skepsi.

Klíčové koncepty výzkumu:

Emancipace žen - čili osvobození se ze stavu závislosti na mužích

Nakolik jsou ženy opravdu schopny postarat se samy o sebe; je možné, aby žena zastala bezchybně a do důsledků práci muže? s tím dále souvisejí koncepty jako:

Genderové role a Genderové stereotypy – Jaké sociální role jsou očekávány od mužů a žen?

Jsou jasně stratifikované a oddělené? Oslabila by žena v armádě pocit maskulinity muže a naopak byla by považována za méně femininní?

Femininita – charakteristické chování očekávané od nositelky ženského biologického pohlaví

Neztratí žena typické znaky ženskosti, když na sebe vezme břímě mužskosti?

Sociální distance – stupeň sociální blízkosti nebo vzdálenosti osob v sociálním prostoru

Nakolik by souhlasili muži v armádě s přítomností žen, např. v poměru 1:1? Byli by rodiče ochotni nechat vstoupit svou dceru do armády? Nehroutila by se manželství v důsledku ztráty nadřazenosti mužů?

Teoretická hypotéza:

Gender a věk ovlivňuje postoj vůči působení žen v profesích, které „západní společnost“ považuje za striktně mužské.

Operacionalizace (Indikátory):

Výzkum rozdělíme na dvě základní části. První bude především zjišťovat informovanost obyvatel o novém znění braného zákona a další, související, bude zkoumat závislost věku a pohlaví na postoj vůči působení žen v armádě, válce a bezpečnostních složkách.

Mezi indikátory patří:

- nejvyšší dosažené vzdělání (lidé se základním, středním, vyšším vzděláním)
- genderová role, pohlaví respondenta
- uplatnění v genderově rozdělených zaměstnáních

- příslušnost k věkové skupině (generaci)

Pracovní hypotézy:

- Muži i ženy jsou ve srovnatelné míře informováni o existenci novelizovaného braného zákona.
- Procentuálně více žen než mužů souhlasí s účastí žen v armádě a ve válce.
- Více starších než mladších žen nesouhlasí s účastí žen v armádě a ve válce.
- Více starších než mladších mužů nesouhlasí s účastí žen v armádě a ve válce.
- Více starších než mladších žen nesouhlasí s rovnocennými předpoklady žen a mužů pro působení v armádě anebo ve válce.
- Více starších než mladších mužů nesouhlasí s rovnocennými předpoklady žen a mužů pro působení v armádě anebo ve válce.
- Procentuálně více mužů než žen nesouhlasí s rovnocennými předpoklady žen a mužů pro působení v armádě anebo ve válce.